

Παρέμβαση Π3-73-2.3 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

1η Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων
**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ)
της Ελλάδας 2023-2027**

Υποβολή αιτήσεων έως 17 Ιουλίου 2025

Στόχος Προγράμματος

Στόχος της Παρέμβασης Π3-73-2.3 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων», είναι η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, με στόχο την κάλυψη των αναγκών της χώρας σε μεταποιημένα ποιοτικά προϊόντα αλλά και την αύξηση των δυνατοτήτων διείσδυσης στις διεθνείς αγορές, μέσω της αξιοποίησης της πρώτης ύλης της πρωτογενούς παραγωγής, της ενσωμάτωσης της καινοτομίας, της ανάπτυξης μεθόδων και διαδικασιών προστασίας του περιβάλλοντος που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι της Παρέμβασης Π3-73-2.3 είναι **οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις, καθώς και οι μεγάλες επιχειρήσεις** που δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων (ως πρώτη ύλη) που ανήκουν στο παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ και το τελικό προϊόν είναι γεωργικό.

Δικαιούχοι της Παρέμβασης είναι :

1. νομικά πρόσωπα: Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε, Α.Ε. Ι.Κ.Ε.,
2. ατομικές επιχειρήσεις,
3. αγροτικοί συνεταιρισμοί, αγροτικές εταιρικές συμπράξεις, ανώνυμες εταιρείες των οποίων η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει σε αγροτικούς συνεταιρισμούς,
4. ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών.

Επιλέξιμοι Κλάδοι

Οι πρώτες ύλες και τα τελικά προϊόντα που ενισχύονται, αποτελούν προϊόντα του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ (γεωργικά προϊόντα), ανήκουν στους ακόλουθους κλάδους και ανά κατηγορία προϊόντος και εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της πρόσκλησης:

1. ΚΡΕΑΣ

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα σφαγεία (αιγοπροβάτων, βοοειδών, πουλερικών, χοιρινών), οι μονάδες τεμαχισμού και τυποποίησης κρέατος, οι μονάδες παρασκευής κρεατοσκευασμάτων, οι μονάδες παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας, οι μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων.

2. ΓΑΛΑ

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα τυροκομεία, οι μονάδες επεξεργασίας γάλακτος, οι μονάδες παρασκευής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος (κεφίρ), οι μονάδες αξιοποίησης παραπροϊόντων γάλακτος (τυρόγαλα).

3. ΑΥΓΑ

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες τυποποίησης και συσκευασίας αυγών, οι μονάδες επεξεργασίας αυγών για παραγωγή προϊόντων με βάση το αυγό (αυγό σε σκόνη, ασπράδι αυγού).

4. ΜΕΛΙ

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες επεξεργασίας, τυποποίησης και συσκευασίας μελιού.

5. ΑΝΑΠΗΝΙΣΗ ΚΟΥΚΟΥΛΙΩΝ

Ενισχύονται οι μονάδες αναπήνισης νωπών κουκουλιών.

6. ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες παραγωγής πλήρων τυποποιημένων μιγμάτων ζωοτροφών παρασκευαστήρια ζωοτροφών. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ οι μονάδες παραγωγής ιχθυοτροφών.

7. ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα ξηραντήρια δημητριακών, οι μονάδες αποφλοιώσης, επεξεργασίας, τυποποίησης ρυζιού, οι κυλινδρόμυλοι.

8. ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ενδεικτικά ενισχύονται: τα ελαιοτριβεία, τα τυποποιητήρια – συσκευαστήρια ελαιολάδου. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ τα πυρηνελαιουργεία.

9. ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες διαλογής, τυποποίησης, συσκευασίας, συντήρησης, ψύξης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, μανιταριών, οσπρίων, οι μονάδες μεταποίησης βιομηχανικής τομάτας, οι μονάδες μεταποίησης λαχανικών (ψητών λαχανικών, λιαστής τομάτας), τα κονσερβοποιεία φρούτων και λαχανικών, οι μονάδες χυμοποίησης οπωρών και εσπεριδοειδών, οι μονάδες αποξηήρανσης φρούτων, οι μονάδες παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού, οι μονάδες επεξεργασίας ξηρών καρπών, σύκων, σταφίδων, βρώσιμων ελαίων, οσπρίων, πατάτας, μανιταριών.

10. ΟΙΝΟΣ

Ενισχύονται τα οινοποιεία. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ τα εμφιαλωτήρια οίνου ως μεμονωμένη δράση. Ο εξοπλισμός εμφιάλωσης ενισχύεται ΜΟΝΟ στο πλαίσιο ίδρυσης νέων ή εκσυγχρονισμού υφιστάμενων οινοποιείων.

11. ΞΥΔΙ

Ενισχύονται οι μονάδες παραγωγής ξυδιού.

12. ΆΝΘΗ

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες μεταποίησης, τυποποίησης και συσκευασίας δρεπτών και αποξηραμένων ανθέων και γλαστρικών. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ η παραγωγή γλαστρικών και δρεπτών ανθέων.

13. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

Ενισχύονται οι μονάδες ξήρανσης, επεξεργασίας, τυποποίησης, συσκευασίας και συντήρησης φαρμακευτικών, αρωματικών φυτών και κρόκου Κοζάνης. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ οι μονάδες κάνναβης.

14. ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Ενδεικτικά ενισχύονται: οι μονάδες επεξεργασίας, τυποποίησης, συσκευασίας σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού. ΔΕΝ ΕΝΙΣΧΥΕΤΑΙ η παραγωγή σπόρων και σποροφύτων.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ και σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ ενισχύονται ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων (υγρών, στερεών και αερίων) με την προϋπόθεση ότι το παραγόμενο προϊόν επαναχρησιμοποιείται αποκλειστικά στην εν λόγω μονάδα και δεν αποτελεί προϊόν εμπορίας αυτής .

Επιλέξιμες Δράσεις

Στο πλαίσιο της Παρέμβασης ενισχύονται :

- i. ιδρύσεις νέων μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων,
- ii. εκσυγχρονισμοί, μετεγκαταστάσεις υφιστάμενων μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων
- iii. συγχωνεύσεις μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων,
- iv. μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων (όταν η πρώτη ύλη/υποπροϊόν και το παραγόμενο τελικό προϊόν είναι γεωργικά προϊόντα του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ),
- v. με τις προϋποθέσεις και τις εξαιρέσεις του άρθρου 5 της υπ' αριθ. 47699/19.02.2025 Υπουργικής Απόφασης, όπως ισχύει και λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοδότηση μέσω της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (εφεξής ΚΟΑ) ανά κλάδο και μέσω άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Επισημαίνεται ότι, οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών. Οι δικαιούχοι που μετεγκαθίστανται σε νέα θέση υποχρεούνται με την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης, να διακόψουν τη λειτουργία των παλαιών εγκαταστάσεων και να μην επαναλειτουργήσουν στην παλαιά θέση για τον ίδιο κλάδο.

Ενισχύονται

Στο πλαίσιο της Παρέμβασης ενισχύονται αιτήσεις στήριξης :

- i. που αφορούν μεταποίηση γεωργικών προϊόντων (πρώτη ύλη και τελικό προϊόν) που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ (γεωργικών προϊόντων) πλην των αλιευτικών προϊόντων και της κάνναβης,
- ii. που αφορούν μεταποίηση μη γενετικά τροποποιημένων προϊόντων (εκτός ζωοτροφών),
- iii. που αφορούν χονδρικό εμπόριο,
- iv. που δεν αφορούν παροχή υπηρεσιών μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση την έκθλιψη ελαιοκάρπου, τη σφαγή ζώων και την ξήρανση δημητριακών, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας,
- v. που αφορούν βιώσιμες επενδύσεις.

Δεν ενισχύονται :

- i. οι αιτήσεις στήριξης που αφορούν την πρωτογενή γεωργική παραγωγή,
- ii. η μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη της κάνναβης,
- iii. ο εκκοκκισμός βάμβακος,
- iv. η μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη αλιευτικών προϊόντων,
- v. η παραγωγή υλικών φύτευσης,
- vi. η ίδρυση ελαιοτριβείων, ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ μονάδες ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της Παρέμβασης και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα, είτε στην υφιστάμενη θέση είτε σε νέα θέση, εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας εφόσον καλύπτονται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις. Στην περίπτωση μεταφοράς τους σε νέα θέση οι παλαιές εγκαταστάσεις παύουν να λειτουργούν και δεν είναι δυνατή η επαναλειτουργία τους ως ελαιοτριβείο.
- vii. η παρασκευή προϊόντων με βάση το αλεύρι,
- viii. η παρασκευή προϊόντων διατροφής, πλην εκείνων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ,
- ix. η μεταποίηση/εμπορία/συσκευασία και/ή ανάπτυξη προϊόντων καφέ,
- x. η μεταποίηση/εμπορία/συσκευασία και/ή ανάπτυξη προϊόντων ζάχαρης,
- xi. η ίδρυση σφαγείων, ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ενισχύεται: α) η ίδρυση σφαγείων, δυναμικότητας μέχρι 400 τόνους κρέατος/έτος στις νησιωτικές περιοχές, β) η ίδρυση σφαγείων πουλερικών σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές, χωρίς περιορισμό δυναμικότητας,
- xii. η ίδρυση εμφιαλωτηρίων οίνου, ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ότι η προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού εμφιάλωσης οίνου ενισχύεται μόνο στο πλαίσιο ίδρυσης νέου ή εκσυγχρονισμού υφιστάμενου οινοποιείου.
- xiii. Οι αιτήσεις στήριξης που αιτούνται μεμονωμένες δαπάνες για την επεξεργασία αποβλήτων (υγρών, στερεών και αερίων) και δεν αφορούν στην κάλυψη των αναγκών της μονάδας τους.

Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων – Ποσοστό χρηματοδότησης

Όρια προϋπολογισμού αιτήσεων στήριξης

Παρέμβαση	Κατώτατος προϋπολογισμός	Ανώτατος προϋπολογισμός
Π3-73-2.3	€ 400.001	€ 5.000.000

Συνολικός προϋπολογισμός: **Δημόσια χρηματοδότηση 134.639.733 €**

Ποσοστά ενίσχυσης

Η ένταση στήριξης καθορίζεται ως εξής:

Περιοχή	Ένταση ενίσχυσης
Μικρά νησιά Αιγαίου	75%
Περιφέρειες Ιονίου, Κρήτης, Θεσσαλίας και ηπειρωτικές περιοχές των σχεδίων δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης (ΣΔΑΜ) (περιοχές απολιγνητοποίησης) δηλαδή στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας και στους Δήμους Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας και στο Δήμο Οιχαλίας της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου	65%
Περιφέρειες Πελοποννήσου (πλην των ανωτέρω τεσσάρων Δήμων), Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	50%
Περιφέρεια Αττικής	40%

Για τις περιπτώσεις επενδυτικών δαπανών που στοχεύουν σε μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, ύδατος, εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου, μείωση της χρήσης αποβλήτων, σε ποσοστό 20% και πάνω, προβλέπεται η προσαύξηση του ποσοστού ενίσχυσης τους κατά **10%**.

Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Δαπανών – Επιλέξιμες και Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι δαπάνες που υποβάλλονται προς ενίσχυση στο πλαίσιο της δράσης Π3-73-2.3 πρέπει να πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

- Αποκλειστική σύνδεση με την επιχείρηση: Οι δαπάνες πρέπει να σχετίζονται άμεσα με την προς στήριξη επιχείρηση και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη και λειτουργία της.
- Εύλογο κόστος υλοποίησης: Οι δαπάνες πρέπει να τεκμηριώνονται με ανεξάρτητες οικονομικές προσφορές και να ανταποκρίνονται στις πραγματικές τιμές της αγοράς.
- Χρονική επιλεξιμότητα: Οι δαπάνες πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί μετά την οριστικοποίηση της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΕ. Εξαιρέση αποτελούν οι γενικές/άυλες δαπάνες, οι οποίες θεωρούνται επιλέξιμες εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2023.

Για την τεκμηρίωση του κόστους των αιτούμενων δαπανών οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν:

- δύο (2) συγκρίσιμες προσφορές** για τις κτηριακές εγκαταστάσεις, τις εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και τις γενικές/άυλες δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση στήριξης και από τις οποίες επιλέγουν την οικονομικότερη,
- τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές** για όλες τις υπόλοιπες δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση στήριξης και από τις οποίες επιλέγουν την οικονομικότερη.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών μπορούν να επιδοτηθούν στο πλαίσιο της δράσης:

1. Αγορά οικοπέδου χωρίς κτίσμα (έως 10% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού).
2. Κατασκευή ή βελτίωση κτηριακών εγκαταστάσεων (περιλαμβάνονται οικίσκοι φύλαξης έως 15 τ.μ.).
3. Διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου (εντός των ορίων της επιχείρησης).
4. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού εργαστηρίων.
5. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, καθώς και εξοπλισμού εξοικονόμησης ύδατος και ενέργειας.
6. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού διαχείρισης αποβλήτων (υγρών, στερεών και αερίων).
7. Δαπάνες σύνδεσης με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας.
8. Αγορά καινούργιων ειδικών οχημάτων μεταφοράς (π.χ. ισοθερμικά βυτία, βυτιοφόρα, ψυγεία για χονδρεμπόριο). Η δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προϋπολογισμού.

9. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS, GLOBAL G.A.P.)
10. Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανογράφησης, γραφείων και ασφάλειας επιχείρησης (02.19) (ενδεικτικά αναφέρονται αγορά τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, tablet πωλήσεων και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).
11. Απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού (ERP/CRM/SCADA/PLC κ.α.) και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση) (06.07).
12. Εξοπλισμός μηχανογράφησης και ασφάλειας επιχείρησης (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, συστήματα ασφαλείας, πυροπροστασία).
13. Γενικές και άυλες δαπάνες, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών, συμβολαιογράφων, δικηγόρων, συμβούλων, αμοιβές εκπόνησης μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, τη μείωση αποτυπώματος άνθρακα, την οικονομική βιωσιμότητα και τη σκοπιμότητα. Το ύψος των γενικών και άυλων δαπανών συνολικά, δεν υπερβαίνει το 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Η αμοιβή του συμβούλου για την σύνταξη της αίτησης στήριξης και την παρακολούθηση της υλοποίησης της πράξης υπολογίζεται ως ποσοστό του προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης, με ανώτατο όριο: i. 3% για αίτηση στήριξης από 400.001,00 ευρώ μέχρι 2.000.000,00 ευρώ, και ii. 2% για το επιπλέον ποσό της αίτησης στήριξης από 2.000.001,00 ευρώ μέχρι 5.000.000,00 ευρώ.

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Ορισμένες δαπάνες δεν καλύπτονται από το πρόγραμμα, όπως:

- Μίσθωση κτηριακών εγκαταστάσεων.
- Συντήρηση κτηριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού ή οχημάτων.
- Αμοιβές προσωπικού και δαπάνες εκπαίδευσης (εκτός της περίπτωσης που αφορά πιστοποιητικά πχ HACCP σε νέες τεχνολογίες.).
- Διαφημιστικές δαπάνες, κατασκευή ιστοσελίδας.
- Δαπάνες για εκθεσιακούς, συνεδριακούς χώρους και πρατήρια.
- Δαπάνες αποξήλωσης, μεταφοράς εξοπλισμού σε περίπτωση μετεγκατάστασης.
- Έργα πρασίνου και διακόσμησης.
- Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων της επιχείρησης.
- Φόροι, τέλη, ασφαλιστικές εισφορές και ΦΠΑ (όπου ανακτάται).
- Δαπάνες που χρηματοδοτούνται από άλλο πρόγραμμα.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες μετά την ημερομηνία της υποβολής της **αρχικής ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης**.

Προθεσμία υποβολής επενδυτικών σχεδίων

Από 7 Μαΐου 2025 έως 7 Ιουλίου 2025